

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2017-2018

11 SEPTEMBER 2017

BELEIDSVERKLARING 2017-2018

**Beleidsverklaring 2017-2018 van het College
van de Vlaamse Gemeenschapscommissie**

Brussel blijft groeien. Volgens officiële cijfers telt ons Gewest in 2017 1.191.604 inwoners. Recente demografische vooruitzichten voorspellen dat de Brusselse bevolking nog verder zal toenemen tot 1,31 miljoen inwoners in 2030. Dat betekent nog eens ruim 100.000 nieuwe Brusselaars op dezelfde 161 km² van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze vele nieuwe Brusselaars – jonge ketjes of nieuwkomers afkomstig uit de hele wereld – zullen een huis zoeken, een school, een kinderdagverblijf, een sport- of jeugdclub.

Voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) is dus een grote verantwoordelijkheid weggelegd om een voldoende en kwalitatief aanbod aan Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen te creëren. We maken daar als College ook het komende jaar prioritair werk van. Lopende projecten uit het bestuursakkoord ‘Goesting in Brussel’ voeren we verder uit. Tegelijkertijd gaan we in de laatste twee jaar van de legislatuur nog aan de slag met nieuwe ideeën. We doen dat niet alleen, maar samen met de Brusselaars, de andere overheden en onze partnerorganisaties.

Groot, klein, oud en jong kansen geven om vooruit te gaan. Innoverende antwoorden vinden op de noden van een groeiende stad. Die ambities drijven ons elke dag. We voeren met een open blik een beleid waarin groei, kwaliteit, stedelijke vernieuwing, gelijke kansen en samenwerking de leidraad vormen.

In deze beleidsverklaring stellen we op een beknopte, niet-exhaustieve manier de acties voor die de VGC uitstippelt voor het werkjaar 2017 - 2018.

Brussel, lerende stad

Uitbreiding van de onderwijscapaciteit

Capaciteitsuitbreiding blijft hoog op de agenda staan. We engageerden ons om in deze legislatuur 3.000 nieuwe plaatsen te creëren in het basisonderwijs en om te investeren in de uitbouw van twee nieuwe campussen secundair onderwijs.

Sinds het begin van deze legislatuur hebben we samen met de Vlaamse Gemeenschap 45 grote infrastructuurdossiers gefinancierd. Deze inspanningen leveren vandaag al 1.300 extra plaatsen op in de Nederlandstalige scholen. Als de geplande bouwwerken volledig afgerond zijn, verhogen we het aanbod met in totaal 5.100 plaatsen in het basisonderwijs en 2.175 plaatsen in het secundair onderwijs. Voor het volgende werkjaar staan er nog eens meer dan 10 grote bouwdoossiers op het programma. Doelstelling is om daarmee 1.000 plaatsen extra te realiseren in het basisonderwijs en 400 in het secundair onderwijs.

De VGC start ook dossiers voor schoolinfrastructuur op via alternatieve financiering. De twee Brede School-campussen in Koekelberg en in Schaarbeek zijn daar uitstekende voorbeelden van. De werken in Koekelberg startten in mei 2017. De eerste gebouwen, waaronder de secundaire school en het gemeenschapshuis, zijn in 2018 klaar. Ook de realisatie van de

campus in Schaarbeek komt dichterbij. Voor eind 2017 zal het ontwerp van dit multifunctionele project gegund zijn.

In het kader van de projectspecifieke DBFM-oproep van de Vlaamse Gemeenschap, diende de VGC, als juridisch gedelegeerde van de inrichtende machten vzw Annuntiaten en vzw Sint-Goedele, ook een scholenbouwproject in op de site van het voormalige entrepot St. Michel. De inrichtende machten willen op deze site scholencampussen realiseren. De VGC is bereid om dit project te coördineren en te faciliteren.

Sterk in onderwijsvernieuwing

De VGC evolueert mee met de steeds veranderende Brusselse samenleving en kiest resoluut voor toekomstgericht onderwijs. We werken aan aantrekkelijke onderwijsconcepten en -activiteiten, die passen bij de talenten en de persoonlijke ontwikkeling van elk kind en elke jongere. Dat doen we door te blijven innoveren en zo een krachtige, uitdagende en toegankelijke leeromgeving te ontplooiën. Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) neemt daarin een centrale rol op.

We blijven inzetten op vernieuwende onderwijsconcepten, die mogelijkheden creëren voor een zachte overgang tussen kinderopvang en kleuteronderwijs (Educare) en tussen basisonderwijs en secundair onderwijs (Tienerschool). We zetten ook onze schouders onder de tweetalige lerarenopleiding die toekomstige leraren nog beter moet voorbereiden op onderwijs in een meertalige en grootstedelijke context.

In de opleidingssector kiezen we voor initiatieven die de aansluiting bevorderen tussen onderwijs en arbeidsmarkt, voor trajecten in voorbereiding op kwalificerende beroepsopleidingen, voor de promotie en de ondersteuning van het duaal leren.

Brussel, van lerende naar levende stad

Brede School en breed leren

Op dit ogenblik zijn er 29 Brede School-netwerken actief in Brussel. Steeds meer scholen en partners uit verschillende sectoren tonen interesse voor deze aanpak en voor het aangepaste maatschappelijke en pedagogische model. Door de positieve ervaringen met Brede School willen we het concept verder uitrollen, om zo brede ontwikkelingskansen te bieden aan alle kinderen en jongeren.

We hervormen het huidige subsidiekader Brede School Brussel om te komen tot één inhoudelijk en financieel ondersteuningsmodel voor heel Brussel. Daarbinnen krijgen scholen en gemeenten de kans om een Brede School uit te bouwen of te faciliteren. De focus ligt op de inhoud versterken, een sterkere verbinding opzetten tussen binnen- en buitenschools leren, de krachten bundelen en nog meer gebruikmaken van elkaars expertise, tijd en energie.

In het kader van breed leren ontwikkelen we een digitaal omgevingsboek. Dat omgevingsboek moedigt scholen en Brede Scholen aan om actief gebruik te maken van de vele mogelijkheden

van de buurt en de stad. Samen met BRUZZ ontwikkelt het OCB 'BRUZZkids', een nieuw digitaal kinder- en jongerenplatform, gemaakt door en voor tieners.

De VGC-speelpleinen waren deze zomer opnieuw een succes. Tijdens de acht vakantieweken vonden 3.642 kinderen en jongeren hun weg naar één van de 28 speelpleinen, verspreid over 11 Brusselse gemeenten. Samen met de Nederlandstalige scholen in Brussel realiseerde de VGC een totale capaciteit van 11.885 plaatsen. 704 animatoren gaven het beste van zichzelf. Het succes van de VGC-speelpleinen willen we handhaven door verder in te zetten op de kwaliteit van de speelpleinen en de professionalisering van de animatoren en de hoofdanimatoren.

Be Young, Be Brussels

De dialoog tussen de studentenvertegenwoordigers van de verschillende instellingen via de werkgroep Studentenzaken wordt voortgezet. Waardevolle ideeën die een draagvlak hebben, worden vertaald naar concrete acties en projecten.

Met de nieuwe projectsubsidie 'Kom uit je Kot' ondersteunen we studenten die activiteiten organiseren om de band tussen stad en student te versterken.

Samen met het Brussels Studies Institute (BSI) pakken we uit met een prijs voor bachelorproeven en masterscripties. Met deze N-Brussel Master & Bachelor Thesis Award willen we onderzoek met de focus op Brussel valoriseren.

Om de zichtbaarheid van de opleidingen hoger onderwijs in Brussel te verbeteren, werken we aan kleine pop-up tentoonstellingen op verschillende locaties in de stad. Zowel de inhoud als de organisatie daarvan zijn in handen van studenten.

Brussel, levende stad

Gemeenschapscentra bouwen mee aan het N-netwerk

Het voorbije jaar kregen de gemeenschapscentra maar liefst 400.000 mensen over de vloer. We focussen dit werkjaar nog meer op de gezamenlijke identiteit van de centra en we ontsluiten het bestaande aanbod, met extra aandacht voor specifieke doelgroepen en andere talen. We breiden ook het gezamenlijke filmaanbod uit en experimenteren met sociaal-artistisch werk in een festivalformule.

Ruimte voor ontmoeting en vereniging

Verschillende grote bouwprojecten worden afgerond. Zowel in het noorden als in het zuiden van het Gewest zullen nieuwe gemeenschapshuizen worden opgetrokken. In Neder-Over-Heembeek vinden de bibliotheek, het lokaal dienstencentrum en het gemeenschapscentrum samen onderdak in Lendrik. In Ukkel nemen het gemeenschapscentrum en het lokaal dienstencentrum Lotus hun intrek in een nieuw gebouw in de buurt van het station Kalevoet.

Tijdens de bouwwerken trekt gemeenschapscentrum De Rinck met zijn activiteiten de buurt in. In Ganshoren starten de werken voor de integratie van de bib, het dienstencentrum en gemeenschapscentrum De Zeyp.

Met onze investeringssubsidies ondersteunen we Brusselse organisaties die inzetten op gedeeld ruimtegebruik. In het pand waar De Ambrassade gevestigd is, komt het nieuwe jeugdhuis DAR.

Vanaf dit najaar kan het lokale jeugdwerk voor zijn infrastructurele noden een beroep doen op een versterkt FIX-team.

Ondersteuning van jong en aanstormend talent

Dit jaar geven we een podium aan Brussels talent dat anders onder de radar blijft. Circuit/Jong & divers, een nieuw sociaal-artistiek traject, dat jongeren met interculturele roots kansen geeft in het reguliere Brusselse culturele circuit, wordt op de rails gezet.

Brussels Bijou, een podiumwedstrijd voor artiesten uit onze hoofdstad, selecteerde 7 laureaten. Zij mogen op het podium van Bozar hun voorstelling brengen. Dat wordt het hoogtepunt voor de amateurkunsten in Brussel, een fijne samenwerking tussen Zinnema, Bozar, KVS en BRUZZ.

Investeren in kunsten

Brussel groeit ook als stad van de kunsten. Met 'Walter' verrijst in Kuregem een nieuw muziek-kunstencentrum. Het kunstenhuis van de VGC in de Gallaitstraat krijgt dit najaar nieuwe residenten. Daarbij gaat de aandacht naar beeldende kunst en naar de samenwerking met de bureaus van De Kriekelaar. We integreren kunst in onze eigen gebouwen, niet alleen om de kwaliteit ervan te verhogen, maar ook om een dynamiek op gang te brengen tussen de gebruikers en de omgeving.

Brusselse stadsmakers kleuren de publieke ruimte

Met Bruss-it 'gemeenschapsvorming in de gedeelde ruimte' wil de VGC aansluiting zoeken bij nieuwe stedelijke allianties en nieuwe burgerinitiatieven. Meer dan 100 projectvoorstellen werden ingediend, 36 projecten kregen een subsidie en gingen van start. Dit najaar lanceren we een nieuwe 'Bruss-it'-projectoproep om nog meer enthousiaste Brusselaars aan te spreken.

Brussel participeert

Participatie versterkt het beleid van de VGC. Om de ideeën van Brusselaars te ontdekken, organiseren we netwerk- en inspraakmomenten met het sociaal-culturele werkveld en een gezamenlijk event met de jeugd-, sport- en cultuursector, waarop zowel professionelen als vrijwilligers worden uitgenodigd. Specifiek met en voor jongeren werken we participatietrajecten uit die hun stem in het maatschappelijk debat versterken.

We versterken de Paspartoe zodat nog meer Brusselaars kunnen deelnemen aan het rijke vrijetijdsaanbod. Het aantal partners wordt uitgebreid en onder de vlag van Paspartoe worden toegankelijke vrijetijdsactiviteiten georganiseerd.

De VGC is sterk aanwezig in Brussel. Dat willen we zichtbaar maken. Om de dynamiek van het fijnmazige netwerk van de VGC in de verf te zetten, organiseert BRUZZ een busronde door Brussel.

Brussel, veerkrachtige stad

Wisselwerking tussen school en ouders

We weten dat de slaag- en groeikansen van kinderen en jongeren stijgen als school- en thuisomgeving elkaar vinden, aanvullen en ondersteunen. Onze ambitie is dan ook om de betrokkenheid van maatschappelijk kwetsbare gezinnen te verhogen en kinderarmoede tegen te gaan.

Daarom investeren we in initiatieven die ouders, kinderen en school dichter bij elkaar brengen. We maken werk van kleuterparticipatie en we doen daarvoor een beroep op de extra ondersteuners van het OCB. We versterken de band tussen de meest kwetsbare ouders en de school door een nieuwe vrijwilligerswerking uit te bouwen. We zetten het scholenproject van Brusselleer en de scholenwerking van het Huis van het Nederlands onverminderd voort en we ondersteunen hun volgehouden inspanningen. De vele goede praktijken op het vlak van de wisselwerking tussen school en ouders zullen ontsloten worden. We maken die goede voorbeelden ook meer zichtbaar in de vormingen voor begeleiders en ondersteuners, via websites en platformen en op een brede inspiratiedag.

Samen tegen schooluitval

Vroegtijdig schoolverlaten en spijbelen terugdringen blijft een belangrijke prioriteit voor de beleidsdomeinen onderwijs en welzijn. Er is dan ook dialoog nodig tussen de verschillende actoren om tot duidelijke afspraken te komen en om een sluitende aanpak te ontwikkelen.

Om een doordacht antwoord te bieden, richten we een Centraal Meldpunt Brussel op. Dit netoverkoepelende meldpunt neemt een centrale rol op als het gaat over de aanpak van jongeren in een risicovolle situatie. Het meldpunt is de draaischijf in de begeleiding. Het vormt een laagdrempelige opstap voor extra ondersteuning, via een doorgedreven coaching en via trajecten op maat.

Deze integrale en horizontale aanpak moet ervoor zorgen dat risicojongeren die schoolmoe zijn, spijbelen of grensoverschrijdend gedrag vertonen, op school alle kansen krijgen om een diploma of getuigschrift te behalen én om een succesvolle overstap te maken naar een vervolgopleiding of naar de arbeidsmarkt.

Veerkracht opbouwen en versterken

‘Samen veerkrachtig’ is de rode draad in de tiendaagse van de geestelijke gezondheid. Via kleine en grote activiteiten helpen we de Brusselaar om sterker in het leven te staan, om de eigen veerkracht te versterken. Het Lokaal Gezondheidsoverleg (Logo) zal met de ‘Insjalet’ op verschillende plaatsen in Brussel het principe van ‘Fit in je Hoofd’ in de schijnwerpers zetten.

Het project ‘Stilvallen geeft veerkracht’, dat de mentale veerkracht van zorgverleners versterkt, wordt uitgebreid met het project ‘Burn-out en de individuele zorgverlener’. Daarbij aansluitend blijft Logo Brussel preventieprojecten organiseren die de mentale veerkracht van de Brusselaars versterken.

Een warme, veerkrachtige ‘community’, waar mensen zorg dragen voor elkaar, maakt ook het individu sterker. We brengen alle good practices van onze welzijns- en gezinsorganisaties die de vereenzaming tegengaan samen en we stellen deze knowhow ter beschikking van alle geïnteresseerde (partner)organisaties.

Buitenschoolse kinderopvang op maat van Brussel

We organiseren een gebruikersbevraging bij ouders, kinderen en jongeren over de buitenschoolse opvang in Brussel. Kinderen en jongeren kunnen zelf als onderzoeker aan de slag gaan en mee hun dromen over het Brussel van morgen uitwerken. De opgedane expertise over inclusiewerking op de VGC-speelpleinen wordt uitgebreid naar de initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO’s).

Plug into Brussels

Om het samenleven in diversiteit zichtbaar te maken en mee vorm te geven, zetten we nieuwe initiatieven op die verbindend werken en die de stereotiepe beeldvorming tegengaan. Met het nieuwe reglement ‘Plug into Brussels’ creëren we een kader voor kleinschalige initiatieven die focussen op dialoog en ontmoeting.

Diversiteit in de bib

Het wordt een belangrijk jaar voor de Brusselse bibliotheken. We willen komen tot een gedragen toekomstvisie en de huidige werkingen verder uitbouwen. De behoeften en de wensen van de Brusselaar, met oog voor kwetsbare groepen, staan hierbij centraal.

De bibliotheken maken dit jaar de Brusselse jongeren mediawijzer en nemen nieuwe initiatieven om laaggeletterdheid tegen te gaan. Na de Arabische collectie in de bibliotheken van Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek en Sint-Joost-ten-Node, onderzoeken enkele bibliotheken hoe ze met een collectie in Slavische talen nieuwe doelgroepen kunnen aanspreken.

Brussel, zorgende stad

Geïntegreerde zorg in de eerste lijn

Het traject rond de reorganisatie van de eerstelijnszorg in Brussel, dat in 2017 werd opgestart, wordt zowel inhoudelijk als op het vlak van de structuren verder uitgevoerd. Om dat hervormingstraject in goede banen te leiden, zal een transitiecoach de oprichting van werkbare structuren op maat van Brussel begeleiden.

De VGC zette de voorbije jaren sterk in op geïntegreerde zorg. Het komende jaar maken we in dat kader ook ruimte voor projecten die bijdragen aan het welbevinden en de levenskwaliteit van chronisch zieken. Zo testen we onder andere in een aantal zorgvoorzieningen de toepassingsmogelijkheden van een digitale verhalenverteller om de verhalen van dementerende bewoners tot in hun zorgomgeving te krijgen.

Investeren in bijkomende kinderopvang

We realiseren een nieuwe capaciteitsuitbreiding in de kinderdagverblijven die een vergunning hebben van Kind en Gezin. We zetten daarbij volledig in op kindplaatsen waar ouders een bijdrage betalen op basis van hun inkomen. Tegen midden 2019 zal hierdoor het aantal inkomensgerelateerde kindplaatsen zijn toegenomen van 3.870 bij het begin van de legislatuur naar meer dan 4.500. Een stijging met meer dan 15%.

Werken aan een kwaliteitsvolle kinderopvang

We investeren niet alleen in uitbreiding van de capaciteit, maar we werken ook aan kwaliteitsverhoging van de kinderopvang. Om alle kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden, willen we ‘zorg’ en ‘leren’ integreren via Educare-praktijken (education en care).

Het vernieuwde ondersteuningsaanbod van de entiteit Gezin heeft extra aandacht voor ouderbeleid, wenbeleid, inclusie, diversiteit en samenwerken. Begeleiding en ondersteuning op de werkvloer staan centraal.

Ket in Brussel

In Brede School Nieuwland opent dit jaar ook het eerste fysieke Huis van het Kind ‘Ket in Brussel’. Het is dé plek voor ouders die vragen hebben over inschrijven in de kinderopvang, over zwangerschap, verzorging, gezonde voeding en opvoeden. Zowel individuele gesprekken als gesprekken in groep zijn mogelijk. Zo zal bijvoorbeeld het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) Brussel sessies begeleiden over hoe kinderen en ouders kunnen omgaan met ‘twee thuizen’ en scheiding. Daarnaast is er een Baboes-ontmoetingsplaats en een consultatiebureau van Kind en Gezin, waar ouders terecht kunnen voor gratis medisch onderzoek.

Samenwerken voor sterke lokale dienstencentra

Voorzieningen moeten toegankelijk en bereikbaar zijn voor wie hulp nodig heeft. Daarom voeren we actieve promotie voor de lokale dienstencentra en maken we hun werking ruim bekend, onder andere via deelname aan de Week van de Smaak. We werken hiervoor samen met projecten van sociale economie.

Drempels wegwerken in de jeugdhulpverlening

We blijven focussen op het welbevinden van kinderen en jongeren. De jeugdwelzijnssector in Brussel zet zijn schouders onder het pilootproject 'Toegang'. Het project heeft als doel de drempels naar de jeugdhulpverlening in kaart te brengen én weg te werken. Het aanbod van de (jeugd)welzijnsorganisaties wordt uitgebreid en versterkt. Zo faciliteert de VGC onder meer de opstart van een therapeutisch dagcentrum.

Brussel, sportieve stad

Sportieve partnerships

Om meer mogelijkheden en kansen te creëren voor sportende Brusselaars is samenwerking met andere overheden van doorslaggevend belang.

In overleg met de gemeenten stippelen we extra loopomlopen uit en plaatsen we nieuwe 'street work-out'-installaties in de Brusselse wijken. De VGC zal ook intekenen op de oproep 'sportinfrastructuur' van de Vlaamse overheid met een veelbelovend project op de COOVI-site. En dankzij een gezamenlijke ondersteuning van verschillende overheden kunnen we over enkele maanden het vernieuwde VUB-zwembad inhuldigen.

Optimalisering van de sportdienst

Na de verschillende hervormingen kunnen Brusselse sportievelingen en hun clubs bij de start van dit nieuwe seizoen opnieuw rekenen op een professionele sportdienst. Zij staan klaar met een groter sportief aanbod, onder meer voor de leeftijdsgroep 50+, dat bovendien meer inzet op kansengroepen en met een uitgebreid ondersteuningsaanbod.

VGC, toegankelijke overheid

Een laagdrempelig onthaal

We willen de VGC positioneren als open overheid met een ruim en gediversifieerd netwerk en met een aantrekkelijk aanbod.

De VGC-onthaalbalies zijn vaak de eerste kennismaking met de VGC en haar aanbod. Met het oog op de uitbouw van een professioneel onthaal in de administratiehuizen, de gemeenschapscentra, de bibliotheken, Aximax, Muntpunt en de lokale dienstencentra, wordt vorming en expertisedeling georganiseerd rond vraagregistratie, omgaan met vrijwilligers,

toegankelijk taalgebruik, omgaan met kwetsbare groepen. Mobiele balies en goed uitgeruste standen zullen de VGC en de producten van de VGC promoten.

Digitaliseren voor meer klantvriendelijkheid

We benutten de mogelijkheden op het vlak van de digitalisering. Dat betekent klantgerichter werken, meer openheid, betere bereikbaarheid, eenvoudige aanvragen en snelle antwoorden. Het loket voor digitale subsidieaanvragen sluit aan bij deze visie, net als het automatische loket van de uitleendienst waar de gebruikers op elk moment het ontleende materiaal kunnen terugbrengen. Ook de mogelijkheden rond digitaal inschrijven en digitale ticketverkoop breiden uit. Met mobiele websites en communicatie via sociale media willen we onze doelgroepen beter informeren.

De VGC is er voor alle Brusselaars die interesse tonen voor de Nederlandstalige dienstverlening. De ‘N’, die steeds vaker in het Brusselse straatbeeld opduikt, is een uitnodiging voor de Brusselaar om het Nederlandstalige aanbod te ontdekken, en het is tegelijk een kwaliteitsmerk.

Vanuit de VGC willen we de Brusselaars (en liefhebbers van Brussel) samenbrengen. We werken mee aan een gedeelde Brusselse identiteit, om Brusselaars te verbinden. We doen dat vanuit onze kenmerkende openheid en met een gedeeld respect voor de spelregels van het samenleven in onze stad.

Samen stad maken is ons motto. Dat willen we ook het komende werkjaar blijven doen. Met veel ‘goesting’ engageren wij ons als College om alle initiatieven uit deze beleidsverklaring verder te concretiseren en daartoe voortdurende en gezamenlijke inspanningen te leveren.

Graag vragen wij uw vertrouwen.

De collegeleden,

Collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken

Guy VANHENGEL

Collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid

Pascal SMET

Collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin en Gelijke Kansen

Bianca DEBAETS